
Два текста који илуструју речи:

богословски подбачено

научно недобачено

1. Епископа Максима Васиљевића, *О неумољивом Богу и асиметричној синергији (или: о инхерентној антиномији црквеног подвига, Теологија.нет),*

и:

2. Вліс-а, од 16-ог јула 2019. год. (*Верници упутили писмо врху СПЦ, траже смену владике Хризостома ...*) (То јест о наступу бљуц-артиљерије на Свети Синод СПЦ-е, н. п.).

*

1а. У оркестрираној режији против Светог Синода и синодалаца главну пажњу привлачи наступ првог члана оркестра и његове цветне салве.

А он, наравно да се упиње да бриљира на овим деоницама:

Оформљени укус или пуританство;

друго и другачије у било ком виду које није на сметњи;

други и префињена аргументација против њега;

љубав која зна да дојади;

чтец који изговара ђаконску јектенију благословом архијереја;

егоистична жеља да се други усрећи нашом визијом живота;

способност других да осветле најкомплексније теолошке истине-појмове људима у Цркви и ван ње;

завист због неслободе и нељубавности;

дух апостолске авантуре у Духу Светом који се не крије иза наше углађености;

крајње наиван и патетичан изглед намере појединих да спутају бујање богословских исказа;

заносна вера јеромонаха Николаја Велимировића у идеје панхуманизма и свечовека, дивљење неким хиндуистичким идејама и одсуство надлежних цензора да га санкционишу (прозивањима или ускраћивањем било каквог благослова);

теолошка цензура као блага парафонија, а не као скретање у јерес;

појединци који и најдобронамернија размишљања о томе како би нека далека култура могла да постане хришћанска сматрају за јерес;

модерна потреба појединих у Цркви да више слушају шта ће народ казати, него шта је јеванђељски задатак, што све затвара врата за горућа питања;

... о могућности другог брака млађих свештеника који су остали без супруге ... Жички епископ Николај као изасланик Српске Цркве у Константинопољу који

умољава Васељенску патријаршију да не игнорише апел Српске Цркве по питању другог брака свештеника;

... архијереји које је надгласала блага већина која је радије гледала на слово канона и можда на оно „а шта ће народ рећи“ (све то, и о томе 1920. године).

Док је преосвећени аутор рачунао да ће му речи одзвањати *као звоно* или *мјед што јечи* (1. Кор. 13, 1), а оне му нису ни *зајечале*, а *камоли зазвечале*, са речима пак које ћемо у наставку навести догодиће се само слична ствар: да ће и оне потпасти под исказ светог апостола Павла: *кимвал који звечи* (1. Кор. 13, 1).

Наиме, те речи су подругљиве, и стварају утисак да их је изрицао неко ко је припадао, и који ће даље припадати најстаријем и најистрајнијем цензору у нашој Цркви. Зато их треба чути:

Самозвани „Цензор“, мржња тог нашег Сабрата према своме млађем Брату, дави ко змија жабу, самозвани стални Портпарол, самонаметнути Цензор, Ваш образ, он тамо све и сва, ноторни издајник Светог Косова АВ, ПБ није средњошколска установа него подлеже универзитетским узусима и обичајима, сирово и сухо дрво, Савет Професора који неће прихватити синодску одлуку ...

С обзиром на то да су ове речи изговорене ван контекста чињеница и ствари које су се реално догодиле --

ми их не можемо сматрати другачијим, него онаквим какве јесу: *кимвалом који звечи*.

**

26. У приступу тексту *часне сестре Дезидерије* (Влис, 16. 07. 2019, уторак, 1-2), ми смо у њему одмах препознали извор и достављача информација, који је и сенка што стално осећује најпубличније *бљуц-гласило*; и још онога који помоћу овога гласила командује брзом неутрализацијом непожељних-ближњих. И док знак за паљбу даје он-незамењиви арбитар фамозног *бљуц-гласила*, оданде на његов знак ватру пушта *часна сестра Дезидерија*. Она је пак та медијска вештакиња која решава питања *по кратком поступку*. А који би разлог томе био овајпут? Божем, одмазда коју су чланови Светог Синода извршили над онима *који се не слажу са мишљењем и политичким ставом* истога тога Синода. (Небулоза! *Наши ремарк*). Зато једног од његових чланова сада треба медијском хајком показати за симонију и *коцку*, а затим га приморати да се повуче са своје дужности. (В.: Влис, 16. јули 2019, 1-2). Тада би и правда, наводно обесправљених верника, била задовољена!

Наше речи савешћу руковођене

Полна и емоционална незрелост и недефинисаност личности јесте појава која може бити производ насиља извршеног над њима од стране других доминирајућих. А даља ланчана реакција на претходно јесте опет насиље, извршено над њиховим етосом и еросом у периоду

њиховог сазревања и животног опредељивања. Тако ће се коначно у искуству тих људи показати да је над њиховим етосом и еросом био извршен и сами обред кастрације.

Трансфер пак који је по диктату кренуо к њима у ствари је бремене које им је заједница предала. Тако су диктатом самог вође предати јарам и стигма, тешки за ношење. Зато и саме нус-појаве тог насиља не могу изостати, па ће се оне даље манифестовати: било у виду нескривене самодопадљивости-нарцисоидности, па и аутоеротизма, било у виду прикривеног еротизма који тражи и налази видове растерећења. Током трајања тога болног процеса самоотуђења пак, неминовно ће доминирати медикаментоза.

Даље последице у вези са претходним могу бити, рецимо: да неко лепо пише а да нетачно мисли и да лоше говори, да слика као наивац и допадљиво, али на уштрб иконографији, затим да као мислилац користи обмане и лажи као делове и наставке помоћу којих ће премошћавати своје вапијуће празнине. Или ће их он опет користити као закрпе којима би да покрпи своју менталну одеротину. Скупа с тим иде и нарцисоидни активизам и фрапирање других њиме. И све тако, и у форми *Аугијевих изби*.

Невоља пак бива што се то такође збива у нашем монашком свету; ту где су заједно са добрим делом наших лаика тиховање и боготражитељство давно већ постали

неотуђиви знак нашег црквеног колективног распознавања.

Та невоља се дакле продужава зато што из Еолових мехова стално излећу штетни ветрови који неутврђене људе вијају на разне погрешне, и опасне стране.

*

Услов да се уврстиш у елиту, у друштво посвећених или у заједницу Светих (Владика Николај, Старац Силун, Старац Софроније, Патријарх Павле, ...) јесте да им подражаваш, и да личиш на њих вером, надом, љубављу и подобием, укључујући и подобие спољашње. То даље значи да их не треба цитирати тако што ћеш им учитавати себе и своје мисли и речи; не, него што ћеш имати њиховог духа расуђивања, њихово богољубље и њихово човекољубље. *Узбасамачивати* се дакле треба смирењем, не само одређеном сумом знања и информација, а *низбасамачивати* се треба опет смирењем, све до држања ума у аду своје палости и палости света, но наравно без очајавања што ми нисмо први у свему, него што су уместо нас такви неки други људи, које ионако треба чинити већима од себе, по истинитој речи јеванђелској: *да су међу нама први они који ће бити последњи.*

**

У самоме богословствовању никада не треба замењивати тезе нити прелазити црту, упркос ходању дуж саме црте; рецимо по угледу на светог Николаја, који је у

обраћању свих народа њиховоме богу видео обраћање Богу Отаца наших. Но он при том рецимо, нигде и никада није поистоветио Логоса са Таоом, Алахом, Будом, Заратустром, ...! И опет, апропо светога Николаја, он је итекако знао да је давно већ, било дошло до премошћења хришћанства и националне религије у Кинеза, па и до напретка у томе: оснивањем хришћанске Цркве у Кини и у Јапану, те појавом хришћана исповедника оваплоћенога Логоса и мученика за Њега, а не за Таоа. Проповед је наиме тамо већ била осенила кинески свет речју о Логосу Исусу Христу, након чега је Тао постао анахрон. Штавише, он је остао оно што је званично и био: чинилац и штаство миљеа тамошњег света погруженог у системе и лавиринте сујеверја. Остао је дакле, није се са Логосом стопио!!!

Зато и у вези са самим светитељством Николајевим треба поставити питање: Да је остао само западни мислилац, и панхуманиста, и познавалац свечовека и хиндуизма, ... да ли би се он икада *узбасамачио* до охристовљења и обожења, или би само *низбасамачио* по *њивама глади*, као већина његових негдашњих западних колега?

Нема цензора без аутоцензуре; узалуд нечије набеђивање других да су они цензори ако се не пази на себе, еда би се и на друге могло пазити. Чему убеђивати друге да су такви када су они само добронамерна и

доброжелатељна браћа? Чему уопште ругање црквеним послушањима и благословима када знамо да нас у Цркви ни саме ситнице не воде ситничарењу, него да нас у њој баш све води крупницама?!

И још три добронамерности с наше стране.

1. Ако нам неспретно баратање двосмисленостима може заклонити истину, колико ју тек обмана, односно лаж могу заклонити?

2. Може ли ученик бити већи од учитеља свога? Зар ученику није довољно да буде као учитељ његов? Да ли је ново и непоновљивост увек гаранција истине и истинитости, а старо и понављање увек знак неистине и лажи?!

Зар се ученик не креће у самим границама Предања и тога што му је предато да држи верно до смрти?

Када то не би било тако, ученик и новајлија би се, судећи и по каноничности и по антиномичности хришћанских ствари, морао наћи у великој неприлици; и опет он у томе да му сама новачења не би била од помоћи.

Но излаз из невоља је увек ту:

Древни: *Repeticio mater studiorum est.* (Понављање је мати учења).

Народни: *Послушај, кад ти два кажу.*

3. Можемо ли се играти црквеним и богословским темама као играчкама за децу, којима се дечје жеље испуњавају?!

Питања и проблеми не завршавају се овде, него се још настављају продуженим питањем типа: „а шта ће народ рећи“, рецимо о другом браку *млађих* свештеника? Односно када се првобрачни договорно разведу -- он ради друге а она ради другог?! Да ли ће исти захтев свештеника или његовог лобисте и заговорника важити када се и друга супруга буде упокојила? Ваљда ће и првобрачни свештеник једанпут умрети, па ће и његова удова попадија морати да постави питање самога свога другог, или недајбоже трећег брака, с обзиром да се и те ствари неочекивано закомпликују и лако отргну контроли?

А то опет бива када се рецимо органска веза слова и духа светих канона апстрахује и негира?! Баш и као када се грубо раздвајају онтологија и етика?! Поготову када се хришћанској етици, библијској и предањској, светоотачкој и светотајинској намерно наноси штета, и то по нечијој тврдоглавости?! Ну, чиме то? Френетичним негирањем етике, па и онда када је она хришћанска!

Али барјактари те ствари се ни овде не заустављају! Да би им се застава вијорила они бране *мисију данашње Цркве* од оних који је своде на идеолошки обрачун са *неистомишљеницима* (да ли са њима самима? Н. п.) и *прогон* (да ли њих самих? Н. п.) због другачијег фокуса и

неспретно срочене мисли и сл. (да ли због њихових тумачења догмата, канона, православног етоса? Н. п.), због чега су последице толико штетне, можда и горе од педесетогодишње стагнације под комунизмом. (Ако је цитирани аутор пре 50 година, рецимо 1968. год. био једногодишњак, о каквој је стагнацији под комунизмом он лично могао знати тада, а о њој говорити данас?! (Видети: Трн у оку Синода, Danas, 27. 07. 2019, субота, 1.)

Зачуђујућа је упорност којом преосвећени аутор чланка оправдава себе за све што каже; и опет је зачуђујућа лакоћа којом он прелази преко других мишљења која се не поклапају са његовим! (Видети Епископ Максим Васиљевић, у: *Бела боја сликарског платна (или: о покајању и будућој чистоти*, Теологија.нет, 26. јул 2019)).

Но вратимо се последицама хипотетичког другог брака удовог свештеника, који преосвећени Максим, ако га тачно разумемо заговара, са нашом напоменом да се његов проблем не би ни само ту зауставио.

Не лези враже, шта бисмо чинили када би и неком епископу, односно заговорнику ове ствари у блиској будућности пало на памет да посегне за епископским браком? И то у тренутку када би неки епископ и малодушним постао, па на пример упитао: Ко би и њему у старости, немоћноме могао бити од било какве помоћи?!

Шта ли би тек тада народ рекао?!

Зато хајде да се већ једанпут обратимо народу овим речима: Народе, слатки брате, помагај! Но не тако што ћеш нам све досад ожењене женити, и женити нам и све до сада неожењене!!!

Како год било, или да ће бивати, наш најбратскији и најмилоснији предлог по питању и ове ствари би гласио: *Часне сестре Дезидерију и Дорку* држати што даље, и по страни, док још колико-толико има времена за избављење од свих, па и од овога белаја!!!

Епископ крушевачки Давид